

UVODNI PROGRAM TRENINGA ZA RODITELJE

ZAŠTO SMO PRIPREMILI OVAJ PROGRAM?

Stvorili smo ovaj program kako bi se suprotstavili utjecaju radikalizacije među mladima i tinejdžerima u njihovim osjetljivim godinama.

Jeste li čuli za pojam radikalizacije i da li razumijete što ona znači?

Radikalisti su pojedinci koji podržavaju i odobravaju ekstremno političke, društvene ili religiozne ideje. Danas ljudi svih generacija koriste pametne telefone te imaju dostupne tablete ili laptope, prema tome imaju konstantan pristup internetu.

Platforme društvenih medija su jednostavne za korištenje, besplatne i brze te omogućavaju pojedincima i organizacijama da uđu u svaki dom i usmjere svoje poruke milijunima ljudi.

Radikalisti koji djeluju pojedinačno sada mogu pronaći ili stvoriti nove radikaliste putem interneta umjesto da raspravljaju sa svojim vršnjacima ili obitelji, omogućujući tako da govor mržnje slobodno cirkulira u određenim krugovima.

Virtualni prostor bezgraničnih mogućnosti pruža prilike za seksualne predatore, političke i kvazi religijske fanatike, te internet trollove koji namjeravaju prevariti mlade ljude koji su najčešće njihova primarna ciljna meta.

Radikalizacija je proces kojim mladi pojedinac, ili skupina ljudi, prihvaća sve ekstremnije političke, društvene ili vjerske ideje koje su danas lako dostupne i koje se šire putem interneta.

O ČEMU SE RADI U OVOM PROGRAMU?

Uvodni Treening Program za roditelje namijenjen je pružanju podrške roditeljima tinejdžera. Kao trening u virtualnoj učionici, ovaj je program osmišljen kako bi izgradio znanje i razumijevanje roditelja o društvenom i političkom fenomenu radikalizacije.

Kako bismo se suočili s prijetnjom radikalizacije i podigli svijest o istoj, moramo podržati roditelje i edukatore „na prvim linijama“ za dodatnu pomoć u preventivnom djelovanju u procesu radikalizacije.

ŠTO ĆETE OVDJE PRONAĆI?

Ovaj priručnik i radna bilježnica služe kao vodič u kojem su sadržane informacije za roditelje koji objedinjuje teme i probleme koji su važni te se teško mogu shvatiti samostalnim učenjem.

Priručnik je prepun internetskih poveznica za dodatne sadržaje gdje možete naći više informacija o određenim programima, videozapisima i internet stranicama koje sadrže savjete za roditelje te informacije gdje pristupiti sigurnim internet mjestima na kojima će pronaći obrazovne igre i kvizove za vježbe i provjeru znanja. Svaka tema je odvojena kao lekcija sa specifičnim aktivnostima za izgradnju vještina i znanja roditelja.

LEKCIJA 1: Korištenje interneta – što je važno znati?

KOJI JE ISHOD OVE LEKCIJE?

Pružiti podršku roditeljima tinejdžera u korištenju Interneta i društvenih mreža.

NAKON OVE LEKCIJE BITI ĆETE U MOGUĆNOSTI:

- 1) Prepoznati prednosti i nedostatke Interneta.
- 2) Razumjeti koja su to rizična ponašanja i potencijalno opasne situacije s kojima se djeca mogu susresti u korištenju interneta.
- 3) Upoznati se s načinima komunikacije (kraticama, formama) i konceptima povezanim sa internetom.
- 4) Podići svijest o odgovornosti obitelji za aktivnosti tinejdžera na internetu.
- 5) Upoznati se s postojećim mogućnostima tehničke podrške te razvoja kritičkog mišljenja kako bi se pružila zaštita djetetu u mogućem uplitanju u process radikalizacije na internetu.

SADRŽAJ LEKCIJE:

Aktivnosti:	Opis:	Izvori:	Potrebna oprema	Predviđeno vrijeme:
Prednosti i nedostaci Interneta	Kroz listu provjere roditelji se mogu prisjetiti vlastitog iskustva i mišljenja o prednostima i nedostacima upotrebe Interneta.	Prilog 1 "Moja lista provjere – prednosti i nedostaci upotrebe Interneta"	Laptop Papir Olovka Marker	10'
Rizična ponašanja i potencijalno opasne situacije na Internetu	Upotreba liste provjere o rizičnim ponašanjima djeteta koje se kao roditelji mogu sjetiti, a da su potencijalno opasne situacije na Internetu.	Prilog 2 "Moja lista provjere o rizičnom ponašanju tinejdžera na Internetu"	Laptop Papir Olovka Marker	10'
Obiteljska odgovornost i Internet pismenost	Logotipi Internet platformi, svrha svake od njih, potencijalni rizik i internet sleng.	Online videozapisi - primjeri Primjer 3 Primjer 4 Primjer 5	Laptop Internet mreža Papir Olovka Marker	40'

AKTIVNOST 1: Prednosti i nedostaci Interneta

Probajte se prisjetiti prednosti i nedostataka upotrebe Interneta i napravite svoju listu provjere. Vidi Primjer 1.

AKTIVNOST 2: Rizična ponašanja i potencijalno opasne situacije na Internetu

Internet je danas temeljni dio života mladih ljudi, međutim Internet isto tako može voditi do potencijalno opasnih situacija i rizičnih ponašanja. Probajte se prisjetiti svih rizičnih ponašanja koja se mogu dogoditi u tinejdžerskoj dobi i znakovima koji ukazuju da bi vaše dijete moglo biti podložno krajnjem ekstremizmu desnice. Vidi Primjer 2.

AKTIVNOST 3: Obiteljska odgovornost i Internet pismenost

Razina obiteljske internetske pismenosti i razina odgovornosti mogu utjecati na ponašanje tinejdžera. Ako želite zaštititi i podržati svoju obitelj, morate razgovarati s djetetom i naći vremena za kontrolu onoga što djeca rade na različitim tehničkim pomagalima. Ne brinite se da ćete uništiti privatnost svog djeteta. Ako vaša obitelj ima otvorenu komunikaciju i demokratski način dogovora, to će samo pomoći u sprječavanju mogućih problema.

Pogledajte videozapis o mogućnosti postavljanja granica u igranju online igara: <https://www.youtube.com/watch?v=CHMwmKEx93g&list=PLZ8Jrp8cAdjRSGO8jctQHDOA-GoFuXG4v>

Mnogi se roditelji, zbog neznanja i neiskustva u elektroničkom području, osjećaju nesigurno i bespomoćno, stoga sa svojom djecom uopće ne razgovaraju o tome. Osjećaju se prilično bespomoćno i ne znaju što da rade. Roditelji trebaju razgovarati sa svojom djecom o etici na internetu, dogovoriti se o pravilima ponašanja na internetu i najvažnije definirati koje su posljedice kršenja navedenih pravila. Razmislite o vašoj obiteljskoj kulturi korištenja interneta. Vidi Primjer 3.

Uloga roditelja u stvaranju sigurnog okruženja vrlo je važna. Upravo zato potrebno je zaštititi kompjuter u vašem domu i ograničiti pristup određenim internet lokacijama. Ako niste ograničili pristup do sada, trebali bi to učiniti što prije. Pročitajte savjete i preporuke u sljedećem članku:

Google Alati za Sigurnost https://www.google.com/intl/ko_NG/about/appsecurity/tools/

Alati za Sigurnost za Obitelj <https://www.google.com.au/intl/en/safetycenter/families/start/basics/>

Obrazovanje, razgovor i nadzor djece su neprocjenjivi element u razvoju prikladnih ponašanja. Kao roditelji trebali bi znati prepoznati logotipe Internet platformi kako bi znali koje stranice i društvene mreže vaš tinejdžer najčešće posjećuje. Vidi Prilog 4.

Postoji mnogo Internet platformi koje vaš tinejdžer može koristiti:

- **Facebook:** ISIS članovi koriste Facebook kako bi dijelili sadržaj, poput vijesti i videozapisa sa YouTube-a s članovima skupina.

- **Twitter:** Twitter je još jedna popularna platforma društvenih mreža s otvorenim ISIS računima za one koji dijele ISIS-ovu propagandu. Lako je napraviti račun, ostati relativno anoniman i dijeliti materijal s velikim brojem ljudi.
- **Instagram:** Instagram koriste borci i ISIS članovi kako bi dijelili fotografije od strane raznih ISIS-ovih medijskih organizacija. ISIS članovi također upotrebljavaju Instagram kako bi dijelili fotografije o životu u Siriji, na kojima često prikazuju pejzaže i slike kojima sugeriraju življenje ispunjenog i sretnog života.
- **YouTube:** YouTube se koristi za videozapise i službene ISIS proizvode i videozapise koje su kreirali korisnici samostalno. Brojni su računi napravljeni tako da se prilikom uklanjanja videozapisa mogu vratiti natrag što je brže moguće. Korisnici objavljuju YouTube poveznice na svojim platformama društvenih medija kako bi njihov sadržaj dosegnuo šire mase ljudi osobito Twitter-u i Facebook-u.
- **Ask.fm:** Ljudi koji razmišljaju o putovanju u Siriju ili Irak ponekad koriste Ask.fm kako bi pronašli britanske džihadiste i žene koje su pristaše ISIS-a te tražili informacije o putovanju, životnom standardu, novačenju, borbi i široko rasprostranjenim ideologijama. Odgovori koje daju pristalice ISIS-a su motivirajuće i ohrabrujuće. Kažu da će sve njihove poteškoće biti riješene kada stignu u njihovu regiju.
- **Tumblr:** Tumblr je popularan među pristašama ISIL-a koji pišu blogove o brigama djevojaka oko putovanja u regiju, kao što je napuštanje obitelji i životni standard u Siriji.
- **Privatne Poruke:** U društvenim medijima, sljedbenici ISIS-a često potiču druge da šalju izvještaje unutar zatvorenih mreža, posebno kada su potrebni osjetljivi podaci, kao što su putovanje u regiju, pakiranje i kontakt kada dođu. Popularne aplikacije za privatne poruke uključuju WhatsApp, Kik, Sure Spot i Viber.

Svaka platforma može biti potencijalni rizik za vašeg tinejdžera. Morate preuzeti odgovornost i biti informirani o namjeni ovih platformi. Pokušajte zapisati koja je svrha svake platforme i njegov potencijalni rizik. Vidi [Dodatak 5](#).

Ako želite saznati je li vaše dijete potencijalna žrtva nasilnog ponašanja na Internetu:

- Pokušajte otkriti identitet prekršitelja kako bi se poduzele adekvatne mjere
- Naučite dijete da ne reagira na nasilne, prijeteće ili na bilo kakav način sumnjive poruke koje ne treba prekinuti već mogu služiti kao dokaz
- Pružite podršku svome djetetu

Kako roditelji mogu zaštititi svoje dijete od opasnih situacija na Internetu? Neki od savjeta su:

- Pokušajte se što više osloboditi Interneta. Naučite što više o Internetu kako bi mogli podržati svoje dijete u učenju unutar tog okruženja.
- Ograničite vrijeme provedeno na računalu. Nađite vrijeme za svoje dijete.
- Pratite stranice koje vaše dijete često posjećuje. Ako ste dozvolili vašem djetetu pristup društvenim mrežama (Facebook, MySpace, Twitter itd.) postavite privatnost na njegovom profilu i pratite aktivnosti na istom.
- Ako je moguće stavite računalo na mjesto gdje je svakome pristupačno.
- Razgovarajte sa svojim tinejdžerom o njihovim aktivnostima na Internetu
- Uputite ih navodeći primjere stranica kojima mogu vjerovati, a kojima ne.

- Razgovarajte sa svojim djetetom o opasnostima Interneta.
- Objasnite svome djetetu da ne daje osobne informacije ili fotografije i da ne dogovara sastanke s nepoznatim ljudima.
- Upoznajte se s njihovim Internet prijateljima.

Tinejdžeri često koriste sleng **fraze i skraćenice** u svojoj komunikaciji putem interneta. Upoznajte se s onima koje se najčešće koriste:

DM (Direct Message)	Izravna poruka. Najčešće se koristi na Twitteru. Personalizirana poruka koju možete poslati drugoj osobi
RT (Retweet)	Autor tog tweeta ponavlja nečiji tweet koji mu se dopada čime omogućava i svojoj mreži prijatelja da vide ovu poruku.
AMA (Ask me anything)	Osoba koja odgovara na pitanja postavljena od strane zajednice. Na Twitteru i Reddit-u.
ELI5	Explain like I'm 5. Najčešće na Redditu. / <i>Objasni kao da imam 5 godina.</i>
IIRC	If I recall correctly. Najčešće na Redditu. / <i>Ako se dobro sjećam.</i>
TIL (Today I learned)	Najčešće na Redditu. / <i>Danas sam naučio.</i>
Bump	Na forumima. Kada netko želi pogurati temu ponovno na vrh liste.
Troll	Ljudi koji postavljaju ili odgovaraju na komentare na način koji će ometati ili ljutiti većinu ljudi.
Facepalm	Gesta u kojoj stavljaš dlan ruke na svoje lice. Koristi se kada netko izjavi nešto veoma očito, nepotrebno ili kada kaže nešto ne baš pametno.
FAQ (Frequently Asked Questions)	Mnoge web-stranice imaju dio za FAQ. To je mjesto gdje odgovaraju na često postavljana pitanja, ili pitanja koja se puno puta postavljaju.
Pwned	Većinom se koristi u online igricama, kada je netko poražen ili posramljen.
Lag	Kada neka aplikacija na kompjuteru ili nekom drugom uređaju sporo reagira zbog loše veze ili starosti uređaja.
Noob	Početak u nečemu.
TBH (To be honest)	Fraza „ <i>da budem iskren</i> “. Mnogi je koriste kada osjećaju da će reći nešto iskreno u što zaista vjeruju ili kada žele nešto priznati nekome.
IMHO	in my humble opinion / prema mom skromnom mišljenju
IMO	in my opinion / prema mom mišljenju

Zapišite ove fraze na papir i stavite ih u kutiju pa napravite obiteljski igru kako bi vidjeli koliko ste vi i vaša djeca upoznati s frazama i skraćenicama te možete o tome započeti razgovor.

LEKCIJA 2: Što je govor mržnje na Internetu?

ŠTO ŽELIMO POSTIĆI U OVOJ LEKCIJI?

Želimo da znate kako prepoznati govor mržnje u internetskom okruženju.

NAKON ZAVRŠETKA OVE LEKCIJE BITI ĆETE U MOGUĆNOSTI:

- 1) steći bolje razumijevanje, proširiti i nadograditi znanja o "govoru mržnje" (prepoznati moguće elemente govora mržnje kod tinejdžera) na Internetu
- 2) prepoznati govor mržnje i opasnosti od ekstremizma, radikalizma i poziva na nasilje u digitalnom okruženju
- 3) naučiti prepoznati govor mržnje na videozapisu
- 4) naučiti tehnike koje će spriječiti usvajanje govora mržnje kod tinejdžera.
- 5) ojačati roditeljske vještine za korištenje asertivnog govora i kritičkog mišljenja

SADRŽAJ LEKCIJE:

Aktivnosti:	Opis:	Izvori :	Potrebna Oprema	Potrebno vrijeme:
O internetskom govoru mržnje	Elementi internetskog govora mržnje. Uvod u ekstremizam, radikalizam i nasilje u digitalnom okruženju.	Internet videozapis primjer Dodatak 6 Dodatak 7	Internet Laptop Olovke i materijali za bilješke	30'
Roditeljske vještine za korištenje asertivnog govora i kritičkog mišljenja	Tehnike za prevenciju govora mržnje. Tehnike za razvoj kritičkog mišljenja.	Simulacijski video <i>Kritički Duh</i>	Internet Laptop Olovke i materijali za bilješke	30'

AKTIVNOST 1 – Govor mržnje na Internetu

Govor mržnje je radikalni oblik neprihvatljivog govora, onaj koji otvoreno poziva na nasilje nad određenom društvenom skupinom. Postoji više definicija govora mržnje - jedna od njih je dodatak preporuke ministarskog odbora Vijeća Europe No. R(97)20: "Govor mržnje podrazumijeva sve oblike izražavanja koji šire mržnju koja se temelji na netoleranciji, uključujući netoleranciju izraženu u obliku agresivnog nacionalizma i etnocentrizma te diskriminacije i neprijateljstva prema manjinama

migrantima i osobama imigrantskog podrijetla.” U užem smislu, govor mržnje je radikalistički oblik neprihvatljivog javnog govora, onaj koji izravno poziva ili potiče na mržnju ili nasilje prema određenoj društvenoj skupini ili njezinim članovima. Njegova svrha nije da vrijeđa ili ponižava određenu društvenu skupinu i njezine članove zbog njihovog biološkog, povijesnog ili društveno uvjetovanog grupnog identiteta, već da ih ušutkaju, zastrašuju, odvoje, getoiziraju, udaljuju od ostalih članova šire zajednice, uskraćuju im pravo na jednakost. Ukratko, stvoriti društveno okruženje pogodno za različite oblike i prakse njihove diskriminacije, pa čak i nasilja.

Govor mržnje na mrežama odvija se u internet okruženju i društvenim mrežama (Facebook, Twitter itd.) te je povezan s izvanmrežnim govorom mržnje. Ima samo jednu svrhu: napasti osobu ili grupu na temelju atributa kao što su: rasa, religija, spol ili invaliditet.

Pogledajte kratke videozapise o govoru mržnje i govoru mržnje na internetu na poveznici:

<https://www.coe.int/en/web/no-hate-campaign/videos1> i pogledajte **Dodatak 6**.

Kako bi vidjeli primjere govora mržnje pogledajte **Dodatak 7** i pokušajte se prisjetiti vlastitog iskustva govora mržnje u svom okruženju.

Problem reguliranja sadržaja na Internetu nametnut je kao jedno od najsloženijih pitanja današnjice, jer zadire u složeno područje definiranja granica slobode izražavanja. Strah od ograničavanja slobode izražavanja regulacijom Interneta i činjenice da Internet prestaje biti ono što jest, glas onima koji ga nemaju je opravdan, ali u isto vrijeme nitko ne može poreći sve negativne posljedice apsolutne deregulacija koja je sada vidljivija nego ikad. To je pitanje potvrđeno nakon vala volontera koji su se odlučili pridružiti tzv. Volonterima, Islamskoj državi (ISIL) iz svih krajeva svijeta, za koje se pokazalo da su radikalizirani ili da su ponovno ušli u krug nasilnih ekstremista putem društvenih mreža. Iako su istraživanja pokazala da proces davanja vlastitih podataka kako bi se potvrdio identiteta može započeti samo na Internetu i da u određenoj fazi ovog procesa još uvijek postoji ključni kontakt s ekstremnim pojedincima i njihovim organizacijama, jasno je da internet u tom procesu često igra ključnu ulogu.

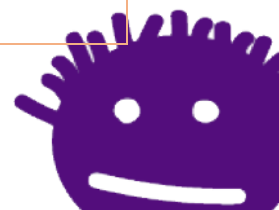

AKTIVNOST 2 – Roditeljske vještine za korištenje asertivnog govora i kritičkog mišljenja

Asertivnost kao najprihvatljivije ponašanje obiju strana može se naučiti i prakticirati. U ovom slučaju treba obratiti pažnju na razvoj komunikacijskih vještina aktivnog slušanja, verbalne i neverbalne komunikacije i govora itd. koje čine ne-nasilne komunikacijske tehnike. Morate biti primjer za svoje dijete u korištenju asertivnih načina komunikacije i kritičkog mišljenja. U svrhu upoznavanja s kritičkim razmišljanjem otvorite *Simulacijski videozapis: Kritički duh* dostupan i moguć za preuzimanje sa HEADS-UP platforme za e-učenje: www.heads-up.online. Naučite djecu da postavljaju sebi sljedeća pitanja kako bi razvili kritičko razmišljanje:

Tko? <ul style="list-style-type: none"> Tko ima koristi od ovoga? Kome to može naštetiti? Tko odlučuje o tome? Na koga to izravno utječe? Tko je još čuo za to? Tko bi bio najbolji da govori o tome? Tko su ovdje ključni ljudi? Tko zaslužuje priznanje za ovo?	Zašto? <ul style="list-style-type: none"> Zašto je to problem / izazov? Zašto je to važno meni / drugima? Zašto je to najbolji / najgori scenarij? Zašto to utječe na ljude? Zašto bi ljudi to trebali znati? Zašto je to traje toliko dugo? Zašto smo dozvolili da se to dogodi? Zašto je to potrebno danas?
Što? <ul style="list-style-type: none"> Što su ovdje prednosti, a što su slabosti? Koje je drugačije gledište? Koja je alternativa? Što bi mogao biti protuargument? Što bi bio najbolji / najgori ishod? Što je najvažnije / najmanje važno? Što možemo učiniti kako bi napravili pozitivnu promjenu? Što stoji na našem putu do izvršenja tog posla?	Kako? <ul style="list-style-type: none"> Koja je sličnost između ovoga i .....? Kako ovo može poremetiti stvari? Kako znamo istinu o ovome? Kako na siguran način možemo pristupiti ovome? Koje dobro ovo donosi nama / drugima oko nas? Kako ovo šteti nama / drugima oko nas? Kako će ovo izgledati u budućnosti? Kako to možemo promijeniti za našu dobrobit?
Gdje? <ul style="list-style-type: none"> Gdje ovo možemo vidjeti u stvarnom životu? Gdje možemo pronaći slične koncepte i situacije?	Kada? <ul style="list-style-type: none"> Kada je to prihvatljivo/neprihvatljivo? Može li naše društvo imati koristi od ovoga? Kada ćemo znati da smo uspjeli?

• Gdje je ovo najviše potrebno? • Gdje bi u svijetu ovo bio problem? • Gdje možemo dobiti više informacija? • Gdje možemo zatražiti pomoć u vezi ovoga?	• Kada je to imalo važnu ulogu u našoj prošlosti? • Kada možemo očekivati da se to promijeni? • Kada trebamo potražiti pomoć u vezi ovoga?

Za one koji žele naučiti više pogledajte ostale izvore na Internetu:

- ✚ **Obrazovanje, ključ za nošenje s ekstremizmom i radikalizacijom na Internetu**
<https://www.betterinternetforkids.eu/web/portal/practice/helplines/detail?articleId=581090>
- ✚ **„Govor mržnje i nasilje na Internetu – Vodič za roditelje i ostale odrasle koji skrbe za djecu“**
<https://statensmedierad.se/download/18.275f963e155a2eef518c0be/1467374629944/No-hate-broschure-Hate-speech-parent-english-webb.pdf>
- ✚ **„Govor mržnje i radikalizacija“**
<https://www.betterinternetforkids.eu/web/portal/practice/awareness/detail?articleId=1863969>
- ✚ **Poruke mržnje mogu preuzeti mnogo različitih oblika. Ekstremističke grupe koriste ih kako bi vrbovale mlade ljude. Ovdje ćete pronaći P&O i izvore koji će vam pomoći u zaštiti vašeg djeteta.**
<https://educateagainsthate.com/parents/?filter=extremism-and-radicalisation-parents>

LEKCIJA 3: Radikalizacija putem društvenih mreža i Internet navike tinejdžera

ŠTO ŽELIMO POSTIĆI U OVOJ LEKCIJI?

Želimo da identifikirate radikalizaciju na društvenim medijima i Internet navike tinejdžera.

NAKON ZAVRŠETKA OVE LEKCIJE BITI ĆETE U MOGUĆNOSTI:

1. prepoznati razlike između stereotipa, stavova i predrasuda
2. identificirati radikalizam u društvenim medijima i u digitalnom okruženju analizom uzoraka inputa društvenih medija
3. naučiti kako prepoznati signale radikalnog ponašanja u tinejdžerskim godinama (podržavanje nasilja na društvenim mrežama, igranje nasilnih video igara, traganje za ekstremističkim skupinama, razvijanje stavova mržnje prema određenim grupama, planiranje nasilničkih akcija itd.)
4. podići svijest o nasilnom ponašanju koje je potaknuto radikalističkim pokretima na Internetu.

SADRŽAJ LEKCIJE:

Aktivnosti:	Opis:	Izvori:	Potrebna oprema:	Potrebno vrijeme:
Razlike između stereotipa, stavova i predrasuda	Kviz o stereotipima, stavovima i predrasudama.	Internet kviz Dodatak 8 Dodatak 9	Laptop Internet Olovka i materijal za vođenje bilježaka	20'
Radikalizacija nas okružuje	Gledanje videozapisa o fenomenu radikalizacije pomoći će podizanju svijesti o radikalizaciji koja nije "nešto što je daleko od nas".	Internet video primjeri - Radikalizacija i nasilni ekstremizam Simulacijski izvori Jedan dan života	Laptop Internet mreža Olovka i materijal za vođenje bilježaka	20'

Internetske navike tinejdžera i radikalističko ponašanje tinejdžera	Elementi radikalističkog ponašanja tinejdžera.	Online video primjer Simulacijski Izvori <i>Priča o Jasmine / Priča o Kaylu</i> Dodatak 10	Olovka I material za vođenje bilježaka	20'
---	--	--	--	-----

AKTIVNOST 1 – Razlike između stereotipa, stavova i predrasuda

Stereotipi: Ovo su mišljenja koja grupe imaju same o sebi I o ostalim grupama.

Stavovi: relativno dugoročan odnos prema nečemu ili nekome koji se manifestira kao sklonost razmišljanju, osjećaju i ponašanju na određeni način.

Predrasude: To su mišljenja ispunjena emocijama o društvenim skupinama (često manjinama) ili određenim ljudima (često iz manjinskih skupina) i obrnuto, manjinama najviše.

Prvo, pokušajte prepoznati ako imate određenu predrasudu ili stereotip prema specifičnim društvenim skupinama. Riješite kviz o stereotipima, stavovima i predrasudama na slijedećoj poveznici: <https://mypages.valdosta.edu/mwhatley/3710/Prejudice.htm> te pogledajte **Dodatak 8** i **Dodatak 9**.

AKTIVNOST 2 – Radikalizacija nas okružuje

Sve veći je izljev mladih ljudi, uključujući maloljetnike i djevojčice na Sirijsko ratno područje i njihovo priključivanje radikalističkim pokretima, ali i drugim sektama i subkulturnim pokretima, koje redovito prati šok roditelja koji jedva primjećuju promjene na vlastitoj djeci. Oni će na prvo mjesto staviti *problem društvenih mreža i Interneta kao sredstvo samoproглаšavanja*. Radikalizacija i nasilni ekstremizam koji vode do terorizma predstavljaju izazov za sva društva i svatko od nas ima ulogu u njegovom spriječavanju. Otvoreni Simulacijski Videozapis **Jedan dan života** dostupan na poveznici na HEADS-UP platformi za e-učenje: www.heads-up.online

Za one koji žele saznati više pogledajte videozapis *Pitanja o nasilničkom ekstremizmu: TKO? KADA?* na poveznici <https://www.osce.org/secretariat/362111> koji je dio kampanje "OESS-a u borbi protiv nasilnog ekstremizma (#UnitedCVE)". Nakon toga riješite kviz o ekstremističkim stavovima na linku: <https://www.indy100.com/article/are-you-an-extremist-take-the-quiz--bJx45Fgkomx>

AKTIVNOST 3 – Internet navike tinedžera i radikalističko ponašanje tinejdžera

Koliko dnevno vaše dijete provede pred ekranom? Ovaj video prikazuje digitalni život dvoje tinejdžera iz SAD-a. Pogledajte na poveznici ispod, što mislite o njihovim digitalnim životima?

<http://learnenglishteens.britishcouncil.org/study-break/video-zone/day-digital-life-teenager>

Elementi radikalnog ponašanja u tinejdžerskoj dobi mogu biti beznačajni, zabrinjavajući, uznemirujući i alarmantni. Pogledajte **Dodatak 10** i pokušajte se prisjetiti ponašanja vašeg djeteta kako biste mogli prepoznati razine radikalističkog ponašanja.¹

Otvorite **Simulacijske Videozapise *Priča o Jasmine/ Priča o Kaylu*** koji su dostupni i mogući za preuzimanje na HEADS-UP platformi za e-učenje: www.heads-up.online i napravite bilješke prema tome kako bi vidjeli kako se radikalizacija događa djeci u tinedžerskim godinama. Pokušajte identificirati okidače za radikalizaciju u pričama.

Možete također pogledati videozapis: *Sara Khan susreće ženu muslimanske vjeroispovjesti #MakingAStand* protiv Ekstremizma u Wandsworth-u na slijedećoj poveznici:
<https://www.youtube.com/watch?v=KhHtZhsznlo>

---

¹ Za više informacija posjetite <https://www.salto-youth.net/downloads/4-17-3477/SALTO%20extremism%20pack.pdf>

LEKCIJA 4: Ksenofobija na Internetu

ŠTO ŽELIMO POSTIĆI U OVOJ LEKCIJI?

Želimo da znate prepoznati ksenofobiju u internetskom okruženju.

NAKON ZAVRŠETKA OVE LEKCIJE BITI ĆETE U MOGUĆNOSTI:

- 1) identificirati elemente ksenofobije prema manjinskim grupama
- 2) prepoznati ksenofobiju u digitalnom okruženju (društvene mreže)
- 3) identificirati ksenofobiju u društvenim medijima analizom uzroka inputa društvenih medija
- 4) naučiti kako spriječiti ksenofobiju na Internetu
- 5) podizanje svijesti o dehumanizaciji određenih žrtava manjinskih skupina na temelju netrpeljivosti, mržnje i negacije ljudskog dostojanstva

SADRŽAJ LEKCIJE:

Aktivnosti:	Opis:	Izvori:	Potrebna oprema:	Potrebno vrijeme:
Ksenofobija u internetskom okruženju	Opis pojma. Tipična ponašanja ksenofobije.	Dodatak 11 Internet videozapis primjer Simulacijski izvor Brijačnica	Laptop Internet mreža Olovke i materijal za vođenje bilježaka	30'
Tehnike za prevenciju ksenofobije	Opis tehnika za prevenciju ksenofobije		Laptop Internet mreža Olovke i materijal za vođenje bilježaka	30'

AKTIVNOST 1 : KSENOFOBIA NA INTERNETU

Da li ste znali da je riječ “ksenofobija” bila najčešća riječ 2016-e godine?

Ksenofobija je strah ili nenaklonost prema strancima, nepoznatim stvarima i strah od različitosti među ljudima. Na primjer, politika se ne drži dalje od migracijske krize, već se iskorištava u izborne svrhe mobilizirajući ksenofobični i rasistički diskurs koji gura europsku politiku prema ekstremnoj desnici.

Retorika mržnje prema migrantima koji se prešutnim odobravanjem medija konstantno povezuje s terorizmom i kriminalnim djelima kao što su seksualno nasilje, pljačke, 'divlja' populacija koja zauzvrat prihvaća drastična smanjenja prava i sloboda, ne samo za migrante, nego i za sve nas. Rasizam i ksenofobija ukorijenjeni su u Europi zbog migrantske krize i terorističkih napada te omogućavaju rast političkog govora mržnje koji postaje uobičajena pojava u društvu. Rasizam se danas temelji ne samo na boji kože već i na kulturalnim i ekonomskim razlikama koje postaju temelj za odbacivanje i stigmatizaciju.

Iako bojom kože možemo ustanoviti pripadnost određenoj skupini, stavovi temeljeni na ovoj komponenti razvodnjavanju se kada nedostaje ekonomska komponenta. Ksenofobija nije rasizam. Rasizam znači da se određena rasa ne voli i gleda se s visoka na druge rase zbog osjećaja superiornosti.

Razmislite o sljedećim problemima i napišite svoja mišljenja o njima te pogledajte **Dodatak 11.**

Simptomi ksenofobije²

- Osjećaj straha u blizini ljudi koji ti nisu slični.
- Biti ljut i hirovit blizu ljudi koji su drugačiji, čak i ako se samo radi o kulturi a ne osobi.
- Brzanje sa zaključcima i stereotipima o drugima koje vidimo drugačijima od sebe.
- Nemogućnost povjerenja i stvaranja odnosa s drugačijima od sebe.
- Osjećaj užitka zbog maltretiranja drugih drugačijih od sebe.
- Izbjegavanje područja gdje se različiti ljudi okupljaju u velikim grupama.

Ksenofobija na Internetu

Odlučna borba protiv diskriminacije i ksenofobije nije moguća bez jačanja sposobnosti onih koji vode tu borbu. Iz tog razloga Vijeće Europe pripremilo je prvi besplatan tečaj na Internetu u okviru „HELP in the 28“ namijenjenog edukaciji sudaca, tužitelja i odvjetnika o ljudskim pravima pod nazivom “Borba protiv rasizma, ksenofobije, homofobije/transfobije“. Ovaj oblik edukacije nastao je kao posljedica rasta rasističkih i ksenofobičnih problema s kojima se suočava Europa u ovo vrijeme izbjegličke krize. U isto vrijeme, LGBT osobe i ranjive skupine društva i dalje su izložene diskriminaciji i nasilju te su često isključene iz društva. Prvi tečaj omogućuje da se na interaktivni način preispita Europsko Anti-Diskriminacijsko Zakonodavstvo i veliki broj slučajeva Europskog Suda za Ljudska Prava i suda Europske Unije te razmatranje odluka Odbora za Socijalna Prava (ECSR). Četiri modula – ključni koncepti, zakonodavni okvir, rasizam/ksenofobija, homofobija/transfobija – pokrivaju teme poput diskriminacije u područjima rada i zaposlenosti, zdravlja, zločina iz mržnje, govora mržnje, maltretiranja i ostalo. Možete pristupiti navedenom tečaju putem sljedeće poveznice: <http://help.elearning.ext.coe.int/login/index.php>

² Preuzeto sa <https://study.com/academy/lesson/xenophobia-definition-examples.html>

Pogledajte primjere internetskih igara na temu ksenofobije na poveznici ispod:

<http://www.kongregate.com/games/sampullman/xenophobia>

AKTIVNOST 2: Metode za suzbijanje ksenofobije

Najlakši način za suzbijanje ksenofobije je njegovanje istinskih vrijednosti ljudskog dostojanstva. Niže navedne su dvije najvažnije metode i daljnji koraci za nadjačavanje ksenofobije, putem slika, koje možete vidjeti na poveznici: <https://www.wikihow.com/Defeat-Xenophobia>

1. Borba za pravu stvar (Osobna rješenja za svakodnevnu ksenofobiju)
2. Traženje pomoći (Drštveno-politička rješenja)

LEKCIJA 5: Kako suzbiti potencijalni radikalizam unutar vaše obitelji?

ŠTO ŽELIMO POSTIĆI U OVOJ LEKCIJI?

Želimo da znate kako spriječiti mogući radikalizam unutar obitelji.

NAKON ZAVRŠETKA OVE LEKCIJE BITI ĆETE U MOGUĆNOSTI:

- 1) Utvrditi potrebne roditeljske vještine za razvoj kritičkog mišljenja kod tinejdžera
- 2) Naučiti kako spriječiti rizična ponašanja tinejdžera upotrebom internetskih digitalnih alata
- 3) Naučiti tehnike od otpora do propagande radikalističkih skupina na Internetu
- 4) Naglasiti potrebnu potporu koja omogućava sigurnost u obradi podatka kojoj su djeca izložena na Internetu
- 5) Podići svijest o upotrebi IKT (ICT) za sprječavanje, uspostavljanje i širenje pozitivnog društvenog angažmana kao obiteljske vrijednosti

SADRŽAJ LEKCIJE:

Aktivnosti:	Opis:	Izvori:	Potrebna oprema	Potrebno vrijeme:
Roditeljske vještine za razvoj kritičkog mišljenja tinejdžera	Savjeti za razvoj kritičkog mišljenja kod tinejdžera.	Internet videozapis primjer	Olovke i materijal za bilježenje Laptop	30'
Pružanje internet podrške za sigurnost vašeg tinejdžera	Savijeti o sigurnosti za roditelje.	Internet videozapis primjer Simulacijski Izvor: Ranjivost	Laptop Internet mreža Olovke i materijal za bilježenje	30'

AKTIVNOST 1: Roditeljske vještine za razvoj kritičkog mišljenja u tinejdžera

Dvije dimenzije roditeljstva su posebno bitne za razvoj djece u tinejdžersko doba. Prvo je roditeljska toplina u kojoj je vaša količina potpore, ljubavi i ohrabrenja koju pružate, za razliku od neprijateljstva i odbijanja.

Drugo je roditeljski nadzor što znači nadziranje navika djeteta. Najpogodnije roditeljstvo uključuje nadzor sa dozom mjere. Ne trebate biti niti autoritativan, samodopadan niti indiferentan. Budite autoritativan, ali topao I u svakom trenutku dajte svom djetetu ljubav I omogućite mu sigurnost na način da razumje pravila ponašanja. Ovo je dobar temelj za njegov/njen budući uspjeh.

Sjećate li se aktivnosti koju ste radili ranije o kritičkom mišljenju?

Ovdje su neki od savjeta za razvoj kritičkog mišljenja u tinejdžerskom dobu:

- Osigurati vrijeme I priliku za vježbanje kritičkog mišljenja
- Dozvoliti tinejdžerima da opažaju I teoretiziraju
- Dozvoliti njemu/njoj da prihvati različite ideje i mišljenja
- potaknuti aktivno uključivanja u proces učenja
- izraziti uvjerenje u mogućnost da vaše dijete da donese kritičku prosudbu
- cijeniti kritičko razmišljanje

Pogledajte primjere videozapisa:

- ✚ Kritičko Mišljenje i Internet na poveznici:

<https://www.youtube.com/watch?v=uC6uxNrcPI4>

- ✚ Projekt Kritičkog Mišljenja: Internet & Tehnologija Štete Društvu na poveznici:

<https://www.youtube.com/watch?v=MdnYSWSC7GE>

ACTIVITY 2: Pružanje internet podrške za sigurnost za vašeg tinejdžera

Tinejdžeri su često ranjiva društvena skupina što je plodno tlo za radikalizaciju.

Otvorite **Simulacijski Izvor Ranjivost** s HEADS-UP platforme za e-učenje: www.heads-up.online

Da li znate što vaša djeca rade na Internetu? Da li znate kako ih kontrolirati bez da izgubite njihovo povjerenje, što im dozvoljavate I u kojem dobu? Što mogu učiniti roditelji, a što čine nastavnici? Ovo su neka od pitanja koja često postavljamo I na koja ne možemo uvijek u potpunosti dati odgovore. Na sreću, niste sami postoje također ljudi koji se susreću I nose s ovim problemom profesionalno: profesori, nastavnici, volonteri, prijatelji itd. Na internetskim stranicama možete pronaći korisne priručnike I brošure sa sadržajem vezanim uz sigurnu upotrebu interneta za djecu.

Pogledajte videozapis o Informatičkoj sigurnosti za roditelje na poveznici:

<https://www.youtube.com/watch?v=WY19TzN5KbQ>

Za one koji žele naučiti više i pogledati ostale izvore na internetu:

<https://thebestvpn.com/protect-kids-online/>

<https://www.yourlocalsecurity.com/blog/2017/05/15/7-awesome-tech-tools-to-keep-kids-safe-online/>

<https://www.microsoft.com/en-us/digital-skills/online-safety-resources>

<https://www.pandasecurity.com/mediacenter/family-safety/10-questions-to-test-how-safe-your-teen-is-online/>

**DODATAK 1 – LEKCIJA 1 –
AKTIVNOST 1**

Moja lista provjere – prednosti i nedostaci upotrebe Interneta

PREDNOSTI

Primjeri:

- Mogu lako komunicirati i djeliti informacije sa ostalim roditeljima
- Mogu pratiti što je trenutno "moderno"
- Obrazovni, obogaćuje i olakšava učenje
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

NEDOSTATCI

Primjeri:

- Informacije na internetu nisu pouzdane
- Izloženost riziku od hakiranja
- Internet kupovina – djeca mogu trošiti novac bez dozvole roditelja
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Molim vas zapišite što milite i koja bi po vama bila rješenja. Da li imate nekih briga u vezi Interneta i modernih tehnologija?

DODATAK 2 – LEKCIJA 1 –
AKTIVNOST 2

Moja lista provjere za rizična ponašanja tinejdžera na Internetu

Primjeri:

- Ilegalno korištenje sadržaja
- Ilegalne aktivnosti poput vandalizma i uhođenja
- tučnjava
- neodobravanje drugih kultura
- mržnja prema manjinama
- nisko samopoštovanje
- žrtva diskriminacije ili nasilja u školi
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Molim vas zapišite što mislite o ponašanju vašeg djeteta? Da li ste prepoznali znakove koji pokazuju da bi vaše dijete mogli biti ugroženo od strane krajnje desničarskog ekstremizma?

DODATAK 3 LEKCIJA 3 –
AKTIVNOST 3

Odgovorite na pitanja:

1. Da li u obitelji imate kompjuter s pristupom internetu?

---

2. Na koji je način Internet prisutan u vašoj obitelji?

---

3. Tko koristi Internet u vašem domu?

---

4. Da li razgovarate s djetetom o tome kako koriste Internet i u koju svrhu?

---

5. Da li postoje pravila i zabrane za upotrebu Interneta i kompjutera? Tko postavlja pravila?

---

6. Za koju ste terminologiju čuli da je povezana uz Internet i moderne tehnologije?

---

7. Koje termine koriste vaša djeca kada razgovaraju o Internetu?

---

8. Koliko razumijete ovu terminologiju? Od svih termina koje koriste djeca koja vas najviše zbunjuju?

DODATAK 4 – LEKCIJA 1 –
AKTIVNOST 3

Povežite ime platforme sa pripadajućim Internet logom

Skype

Bit coin

Instant anonymous messenger

Dating app

Ask FM

Youtube

Pinterest

What's app

Snap chat

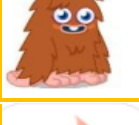
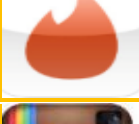

Zapišite svrhu svake platforme i potencijalne rizike za tinejdžere

	Svrha	Potencijalni rizik
		
		
		
		
		
		
		
		
		
		

HEADS-UP

DODATAK 6

LEKCIJA 2 – AKTIVNOST₁

Pokušajte se prisjetiti vaših školskih dana I odogovorite na sljedeća pitanja:

1. Da li ste ikada bili žrtva izrugivanja, nasilja ili zlostavljanja u obitelji, školi na igralištu?

---

2. Ako jeste, kako ste uspjeli riješiti situaciju?

---

3. Da li ste nekoga tražili za pomoć?

---

4. Što mislite da su najčešća obilježja djece koja su nasilnici i zlostavljači?

**DODATAK 7 – LEKCIJA 2-
AKTIVNOST 1**

Primjeri govora mržnje:

Example

A Muslim family moves into a house in a town populated mostly by Christian families. A neighbour smashes the windows of the family's new home. Asked by a passer-by why he is doing this, the perpetrator says he needs to stop "more of them arriving and taking over the town."

In this example, the crime of property damage has occurred, and the perpetrator has demonstrated a bias motivation through his communication with the passer-by. He may be prosecuted for committing property damage as a "hate crime", and receive a higher sentence to reflect the bias motivation. However, his communication to the passer-by is only relevant as evidence of his motivation for that crime; his speech wouldn't be the basis for any separate criminal offence.

procesuiran zbog počinjenja imovinske štete kao i "zločina iz mržnje" i dobije višu kaznu koja bi odražavala motivaciju iz predrasuda. Kako bilo, njegova komunikacija s prolaznikom jedini je mjerodavan dokaz o njegovoj motivaciji za ovo kazneno djelo, njegov govor ne bi bio osnova za bilo kakvo odvojeno kazneno djelo.

Preuzeto sa <https://www.article19.org/data/files/medialibrary/38231/%27Hate-Speech%27-Explained---A-Toolkit-%282015-Edition%29.pdf>

Example

A teenage boy, with a small number of followers on Twitter, tweets an offensive and sexist joke that trivialises the disappearance and likely murder of a local schoolgirl. It provokes a strong critical response against the boy online, and he eventually deletes the tweet.

Though the communication is offensive and reflects a broader problem of misogyny in society, he did not intend to incite any harmful conduct against a particular group, and in any case he does not have this kind of influence over his followers. This kind of 'hate speech' may justify soft intervention from local actors in positions of authority, such as teachers in his school or other community leaders, but it does not justify the State imposing sanctions or other restrictions.

poticati bilo kakvo štetno ponašanje protiv određene skupine te u svakom slučaju nema takav utjecaj na svoje sljedbenike. Ova vrsta govora mržnje može opravdati lakše intervencije lokalnih aktera na poziciji autoriteta, kao što su njegovi učitelji u školi ili drugi vođe zajednice, ali to ne opravdava državu da izriče sankcije ili druga ograničenja.

Preuzeto sa <https://www.article19.org/data/files/medialibrary/38231/%27Hate-Speech%27-Explained---A-Toolkit-%282015-Edition%29.pdf>

Primjer 1. Muslimanska obitelj doseljava se u kuću u grad u kojem uglavnom žive Kršćanske obitelji. Susjed razbija prozor na novom domu obitelji. Na pitanje prolaznika zašto to čini, počinitelj kaže da mora zaustaviti "dolazak više njih i preuzimanje grada".

U ovom primjeru, nastalo je kazneno djelo imovinske štete te je počinitelj pokazao motivaciju na temelju predrasuda kroz komunikaciju s prolaznikom. Moguće je da bude

Primjer 2. Tinejdžer s malim brojem sljedbenika na Twitteru, tweets uvredljivu i seksističku šalu koja trivijalizira nestanak i vjerojatno ubojstvo lokalne srednjoškolke, što je izazvalo snažnu reakciju protiv dječaka na internetu te rezultiralo njegovim brisanjem tveeta.

Iako je komunikacija uvredljiva i odražava širi problem mržnje prema ženama u društvu, on nije namjeravao

**DODATAK 8 – LEKCIJA 3 –
AKTIVNOST 1**

Pročitajte priču I odaberite tri osobe s kojima bi najviše voljeli putovati zajedno s tri osobe sa kojima bi najmanje voljeli putovati?

EUROPSKA ŽELJEZNICA "a la carte"

Iz Lisabona za Moskvu putujete vlakom "Deer Valey Express" I putovanje traje tjedan dana. Putujete u kupeu za spavanje koji morate dijeliti s još troje ljudi. S kojima od navedenih putnika bi najradije dijelili kupeu?

1. Srpski vojnik iz Bosne i Hercegovine
2. Deblji Švicarski menadžer
3. Bogati Talijanski D.J.
4. Afrikanka
5. Mladi umjetnik koji je HIV pozitivan
6. Rom iz Mađarske koji je upravo pušten iz zatvora
7. Baskijski nacionalist na službenom putu za Rusiju
8. Njemački reper
9. Slijepi pijanist iz Austrije
10. Ukrajinski student koji želi ići kući
11. Sredovječni Rumunj bez vize, s godinu dana starom bebom u naručju
12. Uređena u feminističkom stilu Nizozemka
13. Poljska prostitutka iz Berlina
14. Kurdska izbjeglica koji živi u Njemačkoj I vraća se kući iz Libije

Razmisli o svojim odlukama:

- Da li su one rezultat tvojih stavova, predrasuda ili stereotipa?
- Zapišite što mislite o tome:

**DODATAK 9 – LEKCIJA 3-
AKTIVNOST 1**

Pročitajte tekst I nakon toga uzmite u obzir tko bi trebao ići u sklonište, a tko bi trebao ostati vani.

Nuklearna opasnost

Zamislite da ste član Nacionalnog Odbora za Obranu od Nuklearnih Opasnosti. Obaviješteni ste da je izbila velika nesreća na nekoliko nuklearnih elektrana. Jedini preživjeli su skupina od petnaest ljudi na Arktiku u istraživačkoj bazi. U sljedećih 20 minuta, trebaju biti smješteni u istraživački laboratorij, koji je također atomsko sklonište. U protivnom neće preživjeti. Velika je mogućnost da su oni jedini preživjeli koji će nastaviti ljudsku rasu. Moraju ostati u skloništu barem mjesec dana, nakon čega će opasnost od zračenja proći. U skloništu ima dovoljno hrane, vode I kisika za desetoro ljudi za jedan mjesec, stoga petero ljudi mora ostati izvan skloništa. Vi morate odlučiti tko ide unutra, a tko ostaje vani?

1. 35-godišnji znanstvenik homoseksualac
2. Ruski pijanist, otac dvoje djece
3. 15-godišnji tinejdžer primatelj važne nagrade za književnost
4. Ambasador koji radi za UN
5. Naoružani vojnik koji se vratio s odmora
6. Voditelj Ureda za Ljudska Prava s tjelesnim invaliditetom
7. Rom koji je upravo izašao iz zatvora
8. Majka koja je slomila nogu
9. Pekar, Musliman kojem je važno da se redovito moli
10. Poslovna žena
11. HIV pozitivan student medicine
12. Časna sestra
13. Uspješan mladi kompjuterski znanstvenik koji povremeno konzumira blage droge
14. Mladi nastavnik koji volontira u centru za njegu životinja
15. Starija žena, udovica koja putuje u svoju domovinu s ušteđevinom kako bi ponovno vidjela svoga sina

Razmislite o sljedećim temama:

Zašto ste odabrali baš tu osobu?

Možete li prepoznati određene predrasude i stereotipe koje imate prema određenim društvenim skupinama?

**DODATAK 10 – LEKCIJA 3 –
AKTIVNOST 3**

Da li prepoznajete stupnjeve radikalnog ponašanja vašeg tinejdžera? Zaokružite ponašanje koje prepoznajete kao najvažnije u vašem slučaju.

BEZNAČAJNO PONAŠANJE

- Svađa se kako bi obranio svoja uvjerenja
- Preuzimanje određenih znakovlja (tradicionalna odjeća, brada, obrijana glava, religiozni simboli, specifične tetovaže, itd.) kako bi izrazili svoj identitet
- Aktivan na društvenim mrežama
- Zauzima stav i mirovnu borbu za uzrok povezan sa zajednicom, skupinom ili pojedincem
- S entuzijazmom se interesira za nacionalne i internacionalne odnose
- Prihvatanje novih religioznih, ideoloških ili političkih uvjerenja
- Izražavanje potrebe za uzbuđenjem ili pustolovinom i želja da se isprave društvene nepravde

ZABRINJAVAJUĆE PONAŠANJE

- Izražavanje podvojenih pogleda apsolutne istine, paranoja i ekstremno nepovjerenje.
- Usvajaju ponašanje koje stvara prekid u obiteljskim običajima.
- Počinju se izolirati od obitelji i/ili prijatelja.
- Nagla promjena navika.
- Osjećaj žrtve i odbijanja.
- Odbijanje da se sudjeluje u grupnim aktivnostima ili dođe u kontakt s određenim individualcima zbog vjere, rase, boje kože, spola ili seksualne orijentacije.
- Izražavanje potrebe da se dominira i kontrolira druge.

UZNEMIRUJUĆE PONAŠANJE

- Kidanje veza s članovima obitelji i /ili bližim prijateljima kako bi se zadržalo ekskluzivno društvo s novim krugom poznanika i prijatelja.
- Ozakonjenje upotrebe nasilja kako bi se obranila ideologija ili obranio uzrok.
- Sakrivanje novog životnog stila, odanosti ili sustava uvjerenja od članova obitelji i/ili bliskih prijatelja (na internetu ili u stvarnom životu)
- Postajanje sve bliži pojedincima ili grupama poznatim po nasilnom ekstremizmu
- Postaje nenadano nezainteresiran u profesionalne i školske aktivnosti.
- Prikazivanje simbola pripadnosti ili podrške koja je povezana s priznatim ekstremističkim grupama.
- Opsesija s krajem svijeta ili mesijskim pogledima.
- Izražavanje pogleda mržnje prema drugim pojedincima ili grupama.

ALARMANTNO PONAŠANJE

- Sudjelovanje u nasilnim ekstremističkim grupnim aktivnostima pod bilo koju cijenu (materijalno, financijski, psihički)
- Obuka pojedinaca za nasilne ekstremističke ciljeve
- U kontaktu s grupama ili mrežama pojedinaca poznatim po radikalnim pogledima bilo na internetu ili licem u lice.
- Pojačavanje svojih uvjerenja putem redovne konzultacije nasilnih ekstremističkih internetskih foruma i internet stranica.
- Planiranje nasilnih ili djela mržnje nadahnutih ideološkim motivima ili nasilnim ekstremističkim ciljevima.

REZULTATI

Pogledajte rezultate.

BEZNAČAJNO PONAŠANJE - ovaj stupanj uključuje serije ponašanja povezanih s različitim formama političkog, religioznog i angažmana zajednice koje su mirovne akcije i demokratska sredstva i načini izražavanja.

ZABRINJAVAJUĆE PONAŠANJE – ovaj nivo uključuje ponašanja s dokazom o samo identifikaciji s ideologijom. I može dovesti do značajnih promjena u ponašanju.

UZNEMIRUJUĆE PONAŠANJE – ponašanja koja se mogu povezati s početkom individualnog uključivanja u radikalne akcije.

ALARMANTNO PONAŠANJE – dokazi o ekstremističkom ponašanju.

DODATAK 11 – LEKCIJA 4-
AKTIVNOST 1

Razmislite o slijedećim temama i napišite svoje mišljenje:

- Ksenofobija prema manjinskim skupinama

- Ksenofobija u digitalnom okruženju

- Načini sprječavanja ksenofobije
